

УДК 94 (477.44)

О.В. Ботвинюк,

викладач,
Херсонський
політехнічний
коледж Одеського
національного
політехнічного
університету
ok.botwinuk@ukr.net

МОЄ СЕЛО, РОЗМІЩЕНЕ В СТЕПУ (ІСТОРІЯ СЕЛА НОВА БЛАГОВІЩЕНКА ГОРНОСТАЇВСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

О.В. Ботвинюк. Моє село, розміщене в степу (історія села Нова Благовіщенка Горностаївського району Херсонської області). У статті досліджена історія створення та розвитку села Нова Благовіщенка Горностаївського району Херсонської області у період із другої половини XIX до другої половини XX століть.

O.V.Botvyniuk. My village, located in the steppe (History of the Nova Blagovischenka village Gornostaiivka district, Kherson region). This article research the history of creation and development of Nova Blago-vichenka village Gornostaiivka district, Kherson region during the second half of XIX century until the second half of XX century is described in the article.

**Дорога починається з стежини,
А ріки і моря із джерела.
І починається вся наша Україна
Із рідного маленького села.**

Вступ. Поняття «Батьківщина» – святе. Це – як мати і батько, як хліб на столі, як вода і повітря, без яких людина просто не може жити. А якою бути Батьківщині – заможною чи бідною, квітучою чи знедоленою, – залежить від людей, які у ній живуть, тобто від кожного із нас. Піклуватися про свою Батьківщину, берегти її, дбати про її добробут – священний обов'язок кожного громадянина. Дорога серцю таврійська земля батьків і прадівів наших, оспівані в піснях народних безмежні степи. У березні 2014 року Херсонська область відзначила 70-ту річницю утворення. Херсонщину називають перлиною України і це дійсно так. Вона має достатній потенціал природних і трудових ресурсів, народного господарства, що обумовлює важливу роль області у розбудові незалежної України. За роки існування

вона перетворилася в індустріально-аграрний край з високорозвинутим сільським господарством і багатогалузевою промисловістю. А починалася область, звичайно ж, з маленьких сіл, які були фундаментом її майбутнього розвитку. Одним з таких сіл було і є невеличке село Нова Благовіщенка Горностаївського району, яке в 2014 році також відзначило свій ювілей – 125 років від дня заснування.

Матеріали дослідження. Нова Благовіщенка Горностаївського району Херсонської області була заснована в 1889 році внаслідок переселення жителів села Благовіщенки Кам'янсько-Дніпровського району Запорізької області у зв'язку з малоземеллям. Село розкинулося на колишніх володіннях князя Потьомкіна, по сусідству були землі поміщиків Фальц-Фейна і Латара. Воно розміщене в балці, внаслідок чого прямих вулиць немає. Від райцентру Горностаївка знаходиться на відстані 43 км, від обласного центру - 160 км, від сільради села Славне - 9 км. Першими поселенцями були Германенко Семен Назарович, Котій Іван Семенович та Херняк Свирид Федорович.

На прилеглих до села землях у 1907-1912 рр. з'явився хутір Суботи, який існував до 1920 року. Після того, як його власник куркуль Субота був репресований, то хутір одразу знищили.

Єдиним природним багатством тут були добрі чорноземні ґрунти, на яких вирощували озиму пшеницю, ячмінь, жито, просо, кукурудзу, баштанні культури. Населення спеціалізувалося на розведенні великої рогатої худоби, яка використовувалася і як тяглова сила. Розводили також овець і свиней. Одержану продукцію населення продавало на ринках сіл Рубанівка, Агаймани та ярмарках міста Каховки, де збувалася основна маса продукції. Тяжким і злиденним було життя селян, які тулились у глинобитних землянках. Наймити в господарствах куркулів працювали по 16-18 годин на добу, одержуючи низьку заробітну плату.

Учитель-краєзнавець І.Чуча у своїй статті (міститься у Великоблагівіщенському музеї) «Розпочиналось у 1905-му» писав: «При заснуванні села Нова Благовіщенка на початку 90-х років XIX століття на кожну чоловічу душу нарізали по 6,5 десятин землі. Але на початку XX століття у цьому селі вже були малоземельні селяни. На одній із сходок общини села було підраховано, що на 523 душі чоловічої статті община має в користуванні лише 1371 десятину землі. У середньому тепер на кожен двір припадало трохи більше 6 десятин. Однією з причин цього був прискорений процес так званого «розселення», який виник внаслідок зубожіння основних мас селянства в центральних губерніях країни. Робоча сила наводнювала Пів-

день. Але старий міф про чисельність вільної землі тут вже не відповідав дійсності».

З середовища селян села виділились куркулі Жужа Іван Якович (до 1913), в період НЕПу Котлюба Карпо Омелянович, Стешенко Христофор Пилипович, Германенко Іван Семенович, Германенко Федот Семенович, Синепольський Галактіон, які мали земельні наділи від 60 до 100 десятин землі і тримали 2-3 сезонних робітники.

І.Чуча в нарисі «Полум'я Таврії» зазначає: «Класова ненависть у селі проявлялась у всьому. У Новій Благовіщенці багач убив люшнею бідняка тільки за те, що вози їх на дорозі не розминулися. Присудили ж йому... відвідувати церкву і ставити свічки за упокій убитого. Земська школа прищеплювати дітям віру в Бога, покору. Нестерпне життя бідноти уривало терпець. Тому звістку про соціалістичну революцію в Петрограді вони зустріли з радістю і натхненням».

До революції в селі існувала одна земська школа, яка не могла охопити всіх бажаючих навчатися. Її відвідували 80 осіб. Був заведений порядок, що в школі могла навчатися лише одна дитина від кожного селянського двору. Якщо в селянина в сім'ї було 2-3 дитини, то менший не міг вступити до школи до того часу, поки не закінчить її старший. Діти переростали і значна частина їх залишалась неграмотними. Середню освіту до революції не мала жодна людина в селі, не говорячи про вищу, 50% населення було неграмотним. І лише в роки радянської влади була проведена велика робота по ліквідації неписьменності шляхом навчання в групах лікбезу, прикріплення культармійців до неписьменних для навчання грамоти шляхом постійного виконання закону про всеобуч. У результаті чого на 1 січня 1965 року із 470 жителів села не було жодного неписьменного.

Також у цей період у селі була церква Святого Миколая. За деякими даними її почали будувати в 1896 році і закінчили повністю в 1897 році. Церкві належало 33 десятини землі.

Бурхливі події Великої Жовтневої революції і громадянської війни не пройшли осторонь села. Частина жителів влилась у партизанський загін, який формувався у селі Велика Благовіщенка. Найбільш активними партизанами були: Рак Федот Романович, Жупина Макар Андріанович, Довгий Тимофій Федорович, Жужа Тимофій Антонович, Притика Семен Платонович. Створений партизанський загін вів боротьбу з махновцями, що робили бандитські наскоки на села, а пізніше цей загін влився у ряди Червоної Армії, яка боролася проти Врангеля. Рак Федот Романович загинув у 1918 році під Перекопом і похований на сільському кладовищі.

Основними етапами боротьби за встановлення і зміцнення радянської влади були: створення органів влади, боротьба з загонами Махна та з куркульством. За підтримки частин Червоної Армії в 1920 році в селі було встановлено міцну радянську владу.

Земля після Великої Жовтневої революції перейшла у безплатне користування селянам. Першим головою сільради був Херняк Свирид Федоров. У селі був створений партійний осередок, до якого входили: Пишний Степан Євменович, Жужа Іван Григорович, Вишневський Василь Васильович. А членами комсомольської організації були: Жупина Кирило Семенович, Чуча Іван Андрійович, Жужа Панас Трохимович, Жужа Федір Миколайович, Котолуба Микита Лук'янович, Жупина Іван Лаврович, Херняк Тимофій Олефірович, Куріпка Параска Климівна. Секретарем – Пишний Степан Євменович, член партії. Комсомольська організація активно включилася в організацію колгоспу та в боротьбу з куркулями. Під час збору врожаю організовувались суботники, де активну участь брали жителі села, особливо молодь.

Рис.1. Колектив бригади колгоспу
«Шлях до соціалізму»

За радянської влади в селі було відкрито сільський клуб, дитячі ясла, медичний пункт, побутово-продовольчий магазин, заснований у 1924 році. Відкрито школу - семирічку: крім основної будівлі, було ще декілька приміщень, в яких розміщувалися класи і майстерня, так як до війни було вже багато дітей приходило навчатися в основну школу із сусідніх сіл.

У одній із газет того часу зустрічаємо: «Добре обладнали клуб в с. Нова Благовіщенка. Тут провели побілку і покраску в середині приміщення. При клубі працюють гуртки, в яких активну участь беруть учителі. Странно виконує свої обов'язки завідуючого клубом товариш Хваль Володимир, який грає на баяні».

Перше ТСОЗ (товариство спільного обробітку землі) «Нове життя» було створено в 1922 році, головою став Жупина Макар Андрійович. До нього входили Макоїд Василь Сергійович і Жупина Микола Юхимович. Того ж року запрацювало і друге ТСОЗ «Вірний шлях», ініціаторами якого були Жупина Іван Григорович та Жупина Григорій Сергійович. Головою став Херняк Петро Федорович. ТСОЗ мало 3 воли і коня. У 1928 році було

організовано два ТСОЗ: 1) «Світова зірка», що налічувало 12 дворів; бухгалтером був Котлюба Михайло Григорович; 2) «1 Травня» складало 18 дворів і мало молотарку, а трактор «Маккармік» давала МТС. Хліб молотили разом, а в перший рік заснування робили це і по дворах.

У 1929 році розпочалася загальна колективізація, всі ТСОЗи об'єдналися в одну сільськогосподарську артіль «Шлях до соціалізму», головою якої був Жупина Макар Андріянович. На початку її створення було 432 працездатних колгоспників. В артілі були трактори («ЧТЗ», «Фордзон», «Універсал», «НАТІ»), коні, воли, сільськогосподарський інвентар. Також вона займала площу 2800 га, на якій вирощували ячмінь, жито, озиму пшеницю, бавовник.

Основною боротьбою під час колективізації була сутичка з куркулями. Вони, щоб зірвати колективізацію, підпалювали колгоспні амбари, гноїли хліб і всі сільськогосподарські продукти в ямах. Першим було розкуркулено Германенка Якова і конфісковано в нього 100 десятин землі, косарку, 3 гарби, 6 коней, плужницю з сівалкою. У Синепольського Алихтона забрали косарку, 8 коней, 2 гарби, 150 десятин землі, а в Германенка Федота 220 десятин землі, 5 коней, 3 гарби і плужницю з сівалкою.

Серед мешканців села було багато бідняків. Серед них: Плахін Левко, сім'я якого складалася з 10 чоловік, з них – восьмеро дітей. Він мав лише 5 десятин землі, 2 погоні конячки і деякий інвентар. Куріпка Іван Йосипович – теж бідняк, мав 10 десятин землі, 2 худі конячки і косарку на двох. Його сім'я складалася із 12 чоловік, з них – 10 дітей.

У 1932-1933 рр. наше село належало до Новоблаговіщенської сільської ради Каховського району Одеської області. За даними різних джерел під час Голодомору загинуло 906 осіб, але на сьогодні встановлено тільки імена [6].

Спогади про голод жительки нашого села Жужі Ольги Яківни надруковані в районній книзі «А так хотілося хліба» [1] і в «Книзі Пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні. Херсонська область» [6]. Жінка згадує: «Роки Голодомору майже не пам'ятаю, адже на той час мені було лише 7 років. А мама мої розповідали за ті страшні часи, коли їли люди березку, калачики, щавель кінський, варили з них кашу, юшку, їли дохлих коней, і горобців, і котів. Скільки крику, плачу в селі стояло, коли в людей забирали останні продукти, так старший мамин брат Брехарь Костянтин Васильович мав дуже велику родину з восьми чоловік. З їжею і в звичайні роки було не дуже вільно, а в роки Голодомору..! Та прийшла бригада виконавців і до нього. Спершу запитали, чи має яке зерно. «Люди добрі, – змолвився Костянтин. - Звідки воно в мене візьметься, коли по лавках он шестеро голод-

них ротів сидять?! – «Немає? – перепитали. – Розпишись, що не маєш нічого». Розписався дядько. Почали обшук і, як на гріх, під скиртою соломи, яка належала дядькові, знайшли декілька лантухів з пшеницею. Звідки вони взялися там, лишилось загадкою, а дядька одразу заарештували й посадили до в'язниці, де він і помер.

Рис.2 Ветерани Великої Вітчизняної війни

А вдома з шести їхніх дітей живими лишилось дві доньки. Четверо дітей померло з голоду» [4]. В пам'ять тих, хто помер у роки Голодомору, на сільському кладовищі встановлено хрест.

І раптом війна...

Надходив ранок. Червень. Двадцять друге.

Народжувався день із квітів і роси

Такі жита, що не дістать рукою.

Така блакить, що в серці не вмістить

І раптом поле стало полем бою,

І сонце зупинилося на мить.

І танки здибались перед житами.

В торгаючись в густий клубчастий дим.

І бризнув колос на броню сльозами

І зерном бризнув, трепетним, живим.

Почалась Велика Вітчизняна війна. Чоловіче населення пішло до лав Червоної Армії. Жителі Нової Благовіщенки утворили загони самооборони, які несли сторожову службу в селі, охороняли колгоспне майно. Значна частина жінок і підлітків брали активну участь у спорудженні аеродрому біля смт. Горностаївка, лінії укріплень по балці Каїри. Була організована евакуація колгоспної худоби та техніки в глиб країни, щоб не дісталася ворогу. Село Нова Благовіщенка німці окупували 22 вересня 1941 року.

У грізному 1941 році жінки провели своїх чоловіків далеко за село, на смертельну битву. Чоловіки, йдучи на фронт наказували берегти і рости дітей, вірити й чекати з перемогою. Але похоронки прийшли раніше довгоочікуваної перемоги. З числа жителів села 170 чоловік були на фронті – вели героїчну боротьбу за визволення своєї Батьківщини. 74 мешканці Нової Благовіщенки не повернулися з війни додому, але вони навечно залишилися в пам'яті і серцях своїх односельців. За героїчну боротьбу проти німецько-

фашистських окупантів 50 чоловік з числа жителів села було відзначено урядовими нагородами. Жупина Во-лодимир Філофілович обороняв Ленінград і пройшов фронтовими дорогами до самої перемоги і був нагороджений орденом Червоної Зірки та численними бойовими медалями. Чумак Герасим Омелянович був на Південно-Західному, Сталінградському та Воронежських фронтах і за заслуги перед Батьківщиною отримав орден Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ступеня і кілька медалей. Притика Василь Федорович за участь у розгромі німців на Дніпрі, Дністрі, Віслі. Брали участь у визволенні Варшави, Будапешта, Бухареста – Рак Федір Романович, Жужа Василь Овсійович, Повстяний Василь Савелійович та інші.

Господарство колгоспу «Шлях до соціалізму» було повністю зруйноване, залишилось без машин. Німці пограбували не лише колгосп і магазин, а й місцевих жителів, забираючи корів, свиней, одяг та інше. Сільський клуб і сільрада припинили свою роботу.

Встановивши свій порядок, фашисти почали виганяти спочатку молодь, а потім літніх жінок і чоловіків на каторжні роботи до Німеччини. Всього на каторги відправили 67 чоловік. Ці люди зазнали нелюдських умов життя, жорстоких умов катувань. Населення вело приховану боротьбу проти німецьких загарбників: не виконувало наказів, приховувало худобу, хліб і молодь.

У жовтні 1943 року Нова Благовіщенка була визволена кінними частинами Радянської Армії під командуванням генерал-лейтенанта Кириченко[5]. Вони склалися з представників всіх національностей Радянського Союзу. Населення тепло вітало своїх визволителів.

Військовий госпіталь у 1943-1944 роках знаходився у приміщенні школи. На Нікопольському плацдармі велися тяжкі бої і всіх поранених звозили до Нової Благовіщенки, де їх лікували, оперували і розміщували в інших приміщеннях школи, в сільській раді та по хатах. Доглядали за хворими жителями нашого села: Жупина Марія Прохорівна, Жужа Ольга Яківна, Щебиков Ніна Омелянівна. Дівчата-підлітки Притика Галина Онисимівна, Жужа Тетяна Іванівна, Тимчура Надія та інші допомагали на польовій кухні.

Спогади Притики Галини Онисимівни 1930 року народження: «Ми з дівчатами-однолітками допомагали на польовій кухні : чистили картоплю і все, що просив військовий кухар. Кухня знаходилась біля церкви в хаті-читальні. На плиті варилася їжа в двох великих котлах. Годували солдат добре: картопля лежала під стелю, дві бочки з оселедцями стояло. При кухні було двоє солдат рубали дрова, які привозили з саду на двох верблюдах».

У листопаді - грудні 1943 року і січні-лютому 1944 року багато воїнів померло від тяжких ран і поховані на сільському кладовищі. Їхні імена за-

несено до «Книги Пам'яті України Херсонська область» [3]. Трударі села в період війни проявляли трудовий героїзм в тилу. Жінки, підлітки, інваліди своєю невтомною працею відродили господарство колгоспу, довели до воєнного рівня посівні площі, добилися високих врожаїв. Оралі коровами, волами і кіньми, зерно розкидали вручну.

Не могла спокійно згадувати те страшне воєнне лихоліття і Молошик Марія Іванівна. З її спогадів: «Прибули німці, позганяли всіх у селі до купи. Потім старших розігнали, а молодь розділили: одних в Германію відправили, а інших рити окопи. Надворі осінь, а ми босі та голі. Важко було копати, молодь тікала, а їх німці наздоганяли і собаки на смерть цькували. Взимку ноги ганчірками обмотували. Почули, що наші скоро будуть, хлопці кажуть: «Герпіть». Коли незабаром під вечір гул такий – наші наступають. Німці вулицею тікають. А ми з дівчатами поповзли в ліс, який був недалеко. Коли почало розвиднятися, почули голоси. Як виявилось, то польська розвідка проходила селом і сказали нам вертатись в село, бо німців немає. Жителі повернулись у свої домівки. Згодом селом їхали наші танки. Командир запросив мене і ще одну дівчину та двох хлопців, щоб ішли з ними на фронт – потрібна допомога біля поранених. Додому дуже хотілося, але глянули скільки поранених солдат стогне, просить допомоги – і залишились». Так і стала Марія Іванівна санітаркою танкової частини № 39289. Спочатку страшно було: іде бій, літаки бомблять, ранені падають. Забувши про страх, витягувала поранених бійців з поля бою. В ті хвилини думала тільки про їхнє життя. Винесла на своїх плечах 300 солдат. Пройшла Марія Іванівна з танковою частиною Польщу, Чехословаччину і Германію. Нагороджена орденом «За мужність», медалями Жукова, «За победу над Германией» та пам'ятними знаками [7].

Також не можна не згадати і про санінструктора 9 Гвардійської Червонопрапорної Кубанської Козачої Кавалерійської дивізії, гвардії сержанта Мельник Надію Максимівну 1926 року народження. Сержант Іван Мельник, з яким вони побралися напередодні своєї мобілізації - був її першим коханням. І першими добро-вольцями вони записалися на фронт.

Санінструктором полку ступила Надія Мельник на горностаївську землю. Звідси писала зворушливі до краю, переповнені смутком за рідною домівкою і почуттям жаданої перемоги над ворогом листи своїй матері. Разом з воїнами кинулася сміливо у бій за Нову Благовіщенку. Гітлерівці не змогли змиритися з втратою села. І ось знову в північно-західній частині Нової розгорівся бій. Над селом з'явилися літаки з чорними хрестами на крилах. Надія побігла туди, де йшов бій. Бомбові вибухи струшували землю. А згори поливали бійців вогнем «месери». Ось упав, як підкошений,

один, потім другий, третій. Надя нашвидкуруч перев'язувала їх, а потім, схопивши ручний кулемет, вдарила довгою чергою по літаку. Бій на землі і атака з повітря злились у якесь вогненне пекло. І раптом закривавлена дівчина похилилась, як підрізана квітка. Ворожа куля з літака закрила ясні очі, зупинила гаряче любляче серце, вирвала з рядів бійців улюблену світловолосу чайку, відчайдушну і сміливу дівчину. Незадовго до свого останнього бою дівчина писала матері: «Здрастуй, дорога мамочко! Скоро почнеться бій. Я в кубанській дивізії. Залишаюсь твоєю дочкою. Надя».

Залишилась швидкокрила Чайка навічно в Новій Благовіщенці, далеко від свого рідного Чорного моря. Тут вона занесена в Книгу вічної пам'яті. На її могилі встановлено скульптурний пам'ятник. Не заростає до нього стежка, бо мешканці села відповідально доглядають братські могили.

Закінчилась війна, повернулися з фронту чоловіки і життя стало поступово налагоджуватись. Після війни головою колгоспу в селі був Макоїд Артем, потім Завізьон Степан Родіонович, Чумак Герасим Омелянович. У господарстві було збудовано шість тваринницьких приміщень(корівники, вівчарик, свинарник), електростанцію, млин, будинок тракторного стану. Відкрили восьмирічну школу, медпункт. У шістдесятих роках збудували дитячий садок, Будинок культури, продовольчу та промислову крамниці, 20 житлових будинків загальною площею 1080 кв. м.

Після вересневого Пленуму ЦК КПРС (1953 р.) партія і уряд націлили трудівників села на стрімке піднесення сільського господарства, підвищення продуктивності та зростання поголів'я тваринництва, покращення культури землеробства та збільшення посівних площ під зернові культури.

Для кращого обробітку землі колгосп придбав необхідні сільськогосподарські машини та інвентар, проводив комплексну механізацію трудовітких процесів у тваринництві, землеробстві. На землях села працювало 12 тракторів різних марок, десятки сівалок та культиваторів, 7 комбайнів та інше.

Місцева партійна організація, виконуючи рішення з'їздів КПРС, проводила боротьбу за підвищення продуктивності праці, піднесення урожайності та покращення життя колгоспників. Результатами цієї роботи було успішне виконання плану по збору врожаю і збільшення поголів'я худоби. Так, урожайність озимої пшениці зросла з 14 ц (1952 р.) до 18,2 ц (1962 р.). Надої на кожну фуражну корову зросли з 1300 кг (1952 р.) до 2600 кг (1962 р.) Піднялась загальна трудова активність трудівників села та їх матеріальний добробут.

Рис.3 Надгробок на могилі Н.Мельник

Порівнюючи з 1940р., матеріальний рівень колгоспників зріс. Так, у 1940 р. вони одержували на зароблений трудовдень 2 кг хліба і 2,5 крб. грошима. А в 1962 році, внаслідок зміцнення господарства колгоспу, за рахунок зменшення податків і припинення випуску позики, стало можливим повністю перейти на грошову оплату праці колгоспників, регулярно щомісяця виплачувалась заробітна плата. Середній заробіток колгоспника становив 30-35 крб. На зароблені гроші колгосп продавав колгоспникам хліб за твердою державною ціною. Непрацевдатні колгоспники, за рішенням загальних зборів, одержували пенсії натуроплатою і грошима. Кращим трудівникам надавалися відпустки зі збереженням заробітної плати.

Село наше розквітло наприкінці 60 - х років. Воно потопало в зелені садів і розмаїтті квітів. Кожен з великим ентузіазмом займався благоустроєм біля своїх будинків, і нікому не треба було нагадувати. А які у нас люди працюючі були і веселі! На роботу і з неї завжди з піснею йшли. Жили і раділи життю. Кожна людина була невтомна. Можна згадати, наприклад, Жужу Миколу Івановича, який прожив 85 років. Він шив черевики, які в нього були «шановні», бо їх років по п'ять носили, так на совість робив. Влітку працював сторожем на баштані, то і кавуни в нього були «шановні».

Поступово покращувався матеріальний добробут на селі. Кожний колгоспний двір мав велосипед чи мотоцикл. Всі чоловіки придбали радіоли та радіоприймачі, значно зросло забезпечення населення меблями, тканинами.

В п'ятдесятих роках ХІХ століття у зв'язку з переселенням приїхало багато сімей з Волині.

У 1956 році колгоспом керував Лівша Іван Михайлович. Через деякий час, приблизно у 1959 році, Нову Благовіщенку приєднали до Великої Благовіщенки і наше село стало виробничою бригадою № 6 і належало до Нижньосірогозького району. В колгоспі випускалася газета «Колгоспник Таврії», в якій друкувались події трудових буднів, культурне дозвілля. Була і колонка тривожних сигналів, де Таврійський Перець висміював тих, хто не належним чином ставився до роботи і вів себе некультурно.

Ось деякі виписки з газети за 1959 р.:

«Борючись за високий врожай кукурудзи, високі зразки праці показали механізатори бригад. Агрегати тракториста Повстяного Павла і сівальника Херняка Леоніда з бригади № 6 виконали норму на 150-180%»;

Рис.4 Працівники молочно-виробничої ферми

«В бригаді № 6 сад і виноградник був дуже забруднений. Прагнути одержати добрий врожай, колгоспники повели рішучу боротьбу з бур'янами. Сад повністю очищений від бур'янів. Оброблено також виноградники»;

«Ідучи на зустріч грудневого Пленуму ЦК КПРС, тваринники бригади № 6 дали слово тримати тваринництво в гарному стані. Комсомолка Жупина Н. замість 13 корів, встановлених нормою, взяла ще чотири голови нетелів. За її прикладом пішли доярки Шульга В., Гирька Н., Притика Н., Херняк К. Зараз вони мають по 17 корів. Цим вони зменшили обслуговуючий персонал ферми на одного чоловіка»;

«В бригаді № 6 проведено перше організаційне заняття агрогуртка. Завдання перед ланками Жужі О. і Онищенко Т., поставлено таке – вивезти гною по 20 тонн, заготувати пташиного посліду і попелу по 2-3 ц, а також пройти повний цикл навчання агрогуртка за зимовий період»;

«Включившись у соціалістичні змагання за виконання і перевиконання норм виробітку у весняний період по закриттю вологи на сівбі зернових, механізатори бригади № 6 успішно виконали покладені на них завдання: боронування зябу закінчили за три робочі дні на площі 390 гектар. Відзначились у роботі трактористи Жужа Василь Овсійович і Онищенко Віктор Онисимович. Вони виконали норму на 120-130 %»;

«Для кращої доставки пошти колгоспникам райконтора зв'язку виділила велосипеди. Отримав велосипед і листоноша із с. Нова Благовіщенка»;

«Минулий 1960 рік – другий рік семирічки приніс нам багато славних перемог, серед передовиків колгоспного виробництва – ударників праці, які своїм самовідданим трудом славлять рідну Батьківщину. Серед них Довгий Володимир – тракторист, який на тракторі «СТЗ - НАТі» виорав понад 1100 га м'якої оранки».

У той час це було одне з кращих сіл Горностаївського району. За високі показники в роботі побували в Москві на ВДНХ тракторист Повстяний Василь Савелійович, від польової бригади Тимура Марія та багато інших.

У 60-х роках села Славне, Софіївка, Костогризівка і Нова Благовіщенка відокремлюються від колгоспу «Таврія» і стають колгоспом «Перемога», а наше село стає бригадою № 2. Центральною садибою зробили село Славне, хоч наше було більше і краще. Все, що було (пилорама, гараж, млин і т.д.) – перевезли туди.

Наприкінці 70-х років було закрито восьмирічну школу, а дітей почали возити до Славного. А в ній під керівництвом директора Шульги Михайла Петровича працював чудовий педагогічний колектив: Андрущенко Марія Олександрівна, Чайка Євгенія Денисівна, Котій Валентина Сидорівна, Морозова Галина Кузьмівна, Шульга Олена Василівна. І лише у

1983 році за численними проханнями і листами в різні установи в селі відкрили початкову школу.

У 1988 році в селі побудували декілька нових будинків і почали асфальтувати вулиці, зробили капітальний ремонт і електричне опалення у дитячому садку [2]. Все це було зроблено, коли головою колгоспу був Єрух Іван Семенович.

Рис.6 Педагогічний колектив

Рис.7 В'їзд до села

З початком 90-х років жити в селі стало складніше. Зарплата не виплачувалася роками і люди жили з домашнього господарства. Колгоспну землю було розділено і кожен трудівник отримав по дев'ять гектар. Село вижило і продовжує свою історію.

Висновок. Для кожної людини найдорожчий той край, де вона народилася, звідки пішла у світ. Для всіх нас найдорожче, найкраще у світі наше село. Тут жили наші діди, прадіди, і зараз живуть і працюють наші батьки. Село – корінь нашого славного роду українського.

Моє село, розміщене в степу, -
Пишається красою неземною.
Тут маки квітнуть, як вогні в траві,
Та ще й волошки голубі милують очі.
І скільки б років не було тобі,
І скільки б в щасті не жили ми чи в журбі,
Але про тебе всі мої думки:
І як шепочуть ніжно колоски,
І на баштані як красуються вже кавуни,
А соняшник видніється із даліни.
Й хоча чоло твоє покрила втома,
І пролітають роки як хмарки,
Але мене завжди зустрінеш вдома
І проведеш в незвідані світи.

Література

1. «А так хотілося хліба...» Голод 1932-1933 років у Горностаївському районі. Публіцистично-документальний нарис [Текст] / Упор. О.Гарафоновна. – Новокаховська міська друкарня, 2008. – с. 58-60.
2. Зустріч у неперспективному селі [Текст] // Сільські новини. – 1988. – № 20 (19 травня). – С.4.
3. Книга Памяти Украины: Херсонская область т.10.(Горностаевский, Ивановский, Каланчакский, Каховский р-ны) [Текст]. – Симферополь, Таврида, 2000. – 508 с.
4. Кондратюк Т. Нова Благовіщенка [Текст] / Т. Кондратюк // Сільські новини. – 2009. – № 18(1 травня). – С. 3.
5. Краєзнавство Таврії. Нова Благовіщенка [Електронний ресурс]/Режим доступу: <http://krai.lib.kherson.ua/litopis-gornostaevskiy-punkti-nova-blagovischenka.htm>
6. Національна книга пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні. Херсонська область [Текст] /Укр.ін-т нац.пам'яті, Херс.облдержадмін., редкол.: І.О.Яковлев (голова), В.Ф.Боровик, Т.М.Ющенко, В.С.Кудлай, д.і.н. С.Г.Водотика та ін. – Херсон : ВАТ «Видавництво «Наддніпряньська правда», 2006. – 844 с.
7. Савченко О. Могили мовчать, але пам'ять жива [Текст]/ О.Савченко // Сільські новини. – 2007.- №44 (3 листопада). – С. 5.

Надійшла до редакції 23.01.2016